

Голяш І.Д., к.е.н., доцент кафедри
обліку, ревізії і аудиту Тернопільського
національного економічного університету
Будник Л.А., к.е.н., доцент кафедри
обліку, ревізії і аудиту Тернопільського
національного економічного університету

Організація безпеки та захисту облікової інформації

Обов'язковою умовою успіху суб'єкта господарювання є забезпечення економічної безпеки його діяльності.

Одна з головних складових частин економічної безпеки - інформаційна безпека, яка досягається за рахунок використання комплексу систем, методів та засобів захисту інформації від можливих зловмисних дій конкурентів та з метою збереження її цілісності та конфіденційності.

Забезпечення конфіденційності облікової інформації повинно передбачати неможливість вільного доступу до даних суб'єкта господарювання, які містять інформацію про його фінансову діяльність, розмір заробітної плати працівників, про засновників, контрагентів, клієнтів і партнерів підприємства.

Персонал підприємства повинен знати про цінність такої інформації та має бути навчений правилам роботи з нею. При цьому слід враховувати, що цінність облікової інформації є кошторисною категорією, яка відображає конкретний розмір прибутку при її використанні чи розмір збитків при її втраті.

Зазначимо, що міра цінності облікової інформації та необхідна надійність її захисту знаходяться в прямій залежності. За цією причиною, керівництво суб'єкта господарювання повинно створювати на підприємстві систему захисту облікової інформації від несанкціонованого використання.

Система захисту інформації має включати комплекс організаційних, технічних і технологічних методів, які перешкоджають несанкціонованому доступу до інформації. При цьому власник інформації особисто повинен визначити склад цінної інформації, яка належить захисту

та відповідні способи та засоби захисту. Одночасно ним мають бути розроблені міри матеріального і морального стимулювання співробітників, які дотримуються порядку захисту цінної інформації і міри відповідальності персоналу за розголошення таємниці підприємства. Система захисту облікової інформації повинна бути багаторівневою з ієрархічним доступом до даних, гранично конкретизованою і прив'язаною до специфіки суб'єкта господарювання, відкритою для регулярного оновлення, вона не повинна створювати співробітникам фірми серйозних незручностей у роботі.

У підприємницьких структурах з великим обсягом документів захищеність облікової інформації повинна досягатися за рахунок формування самостійних, ізольованих потоків конфіденційних документів і додаткового дроблення їх на ізольовані потоки у відповідності з рівнем конфіденційності.

Організація безпеки та захисту облікової інформації може доручатись самостійному підрозділу (службі) конфіденційної документації або аналогічному підрозділу, що входить у склад служби безпеки, чи аналітичної служби підприємства.

Служба інформаційної безпеки підприємства повинна вирішувати ряд завдань, які передбачають виконання наступних дій:

- розробка і видання правил (інструкцій і вказівок) по забезпеченню безпеки, що відповідають специфічним вимогам до обробки інформації;
- упровадження програми забезпечення безпеки, включаючи класифікацію ступеня таємності інформації;
- розробка і забезпечення виконання програми навчання й ознайомлення з основами інформаційної безпеки всього підприємства;
- розробка і супровід переліку мінімальних вимог до процедур контролю за доступом до всіх комп'ютерних систем;
- добір, упровадження, перевірка й експлуатація відповідних методик планування відновлення роботи для всіх підрозділів підприємства, що приймають участь в автоматизованій обробці інформації;
- розробка і впровадження процедур перегляду правил забезпечення

інформаційної безпеки, а також робочих програм, призначених для підтримки правил, інструкцій, стандартів і вказівок підприємства;

- участь в описі, конструюванні, створенні і придбанні систем з метою дотримання правил безпеки при автоматизації виробничих процесів;

- вивчення, оцінка, вибір і впровадження апаратних і програмних засобів, функцій і методик забезпечення інформаційної безпеки, що можуть застосовуватись для комп'ютерних систем суб'єкта господарювання.

Виконання зазначеного переліку завдань дасть змогу службі інформаційної безпеки забезпечити високу надійність захисту облікової інформації.